

Ristijärven liikenneturvallisuusryhmän kokous 1/2024

15.2.2024 klo 14

Ristijärven kunnan kokoushuone/Teams

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun
liikenneturvallisuus toimija

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Paikalla kokouksessa 15.2.2024

- **Hannu Hälinen** Ristijärven kunta, hallintopalvelut
- **Ahti Mikkonen** Ristijärven kunta, tekniset palvelut
- Sanna Klemetti Ristijärven kunta, päivähoito
- Tiinaliisa Portano Ristijärven kunta, perusopetus
- **Mirva Kytömäki** Ristijärven kunta, vapaa-aikapalvelut
- Salla Heikkinen Kainuun maakunta (vanhuspalvelut)
- **Petteri Seppänen** Ristijärven kunta, kunnanjohtaja
- **Satu Leinonen** Ristijärven kunta, perusopetus
- Hannu Liljeblad Eläkeläiskerhot
- **Eero Kalmakoski** Liikenneturva
- **Lari Mäkelä** Liikenneturva
- **Pirjo Saarinen** Kirkonkylän kyläyhdistys
- **Anniina Gutzén** ELY-keskus (teams)
- **Janne Kaartinen** ELY-keskus
- Merja Vaaramaa ELY-keskus
- Kati Rita Vanhempainyhdistys
- **Pauliina Järvinen** Ramboll Finland Oy, liikenneturvallisuustoimija

MUISTIO

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Mikkonen toimii puheenjohtajana, Järvinen kirjoittaa muistion. Käydään läpi paikallaolijat.

2. Edellisen kokouksen muistio

Järvinen esittelee muistion.

3. Kunnan ja yhteistyökumppaneiden puheenvuorot

(tehty liikenneturvallisuustyö, ajankohtaiset kuulumiset liikenneturvallisuuden ja –ympäristön osalta)

Tekninen (Mikkonen):

- Koulutielle asennetaan töyssyt tänä vuonna. Toteutetaan pulttikiinnityksellä niin, että voidaan poistaa talven ajaksi. Hinta 500-1 000 euron paikkeilla.
- S-marketin risteys (Mäntytie/Saukontie) puhututtaa edelleen. Gutzén ei osannut sanoa, miten asian selvittely on edennyt. *Gutzén/Vaaramaa selvittää tilannetta.*
- Saukontie-Aholantie hidasteet keskustelussa, kuin myös Puolangantien katuvalojen hoitojärjestys. *Tästä keskustelua ELY-keskuksen ajankohtaisten yhteydessä.*
- Tänä talvena keskustelua herättänyt lumityöt keskustassa etenkin ELY-keskuksen töiden osalta. Kunnan ja ELYn teiden liittymiin kertyy lumivallit, urakoitsija on aiemmin puhdistanut myös kunnan tiestön risteysalueet. *Sovittiin, että kunta alkaa selvittää alihankkijan ja Destian kanssa.*

Sivistys (Leinonen):

- Virtaalan ja koulun väliin tulevat töyssyt hyvä asia.
- Koulun sisäpihan kautta tapahtuu läpiajoliikennettä välituntien ja koulupäivien aikana. Esimerkiksi postiauto ajaa pihan läpi välillä kovaakin vauhtia, onnettomuusriski on suuri etenkin pimeiden kulmien kohdalla. *Mietintään, voisiko postilaatikon sijoittaa siten, ettei autojen tarvitset kulkea pihan läpi. Tämä keskusteluun koulun/kunnan ja postin kesken. Läpiajoo aiheuttaa myös mattojen kускаaminen, jonkin verran myös läpiajoo viereisen kerrostalon pihalle. Mietintään keinoja läpiajon hillitsemiseksi.*
- Koulun pihan ja villa vanhan välissä on aiemmin ollut betoniporsaat ja naura rajoittamassa lasten liikkumista. Lähellä on esimerkiksi matkahuollon rekkaliikennettä, minkä takia rajaaminen tarpeen. Porsaat on poistettu roska-auton takia, joka kulkee Villa Vanhalta kerrostalolle koulun pihan läpi. *Mietintään, voisiko roska-auto kiertää kerrostalolle eri reittiä, jotta betoniporsaat voidaan laittaa takaisin.*
- Mikkonen: Huomiona, että lapset ovat hakeneet Villa Vanhasta työkaluja lumileikkeihin, mutta nämä jäävät usein palauttamatta. Leinonen: Lapsille on annettu lupa olla pulkkamäessä villa vanhan vieressä, mutta näitä työkaluja ei saisi käyttää. *Teroitetaan lapsille, että heillä on omat työkalut mitä voi käyttää leikkeihin, ei käytetä Villa Vanhan välineitä.*

MUISTIO

3. Kunnan ja yhteistyökumppaneiden puheenvuorot

(tehty liikenneturvallisuustyö, ajankohtaiset kuulumiset liikenneturvallisuuden ja –ympäristön osalta)

Varhaiskasvatus (ei edustajaa paikalla)

Nuoriso (Kytömäki)

- Huolenaiheena sattuneet tapaturmat. Yläkoululla tarve liikennevalistukselle, nuorten ei tarvitsisi oppia aivan kaikkea kantapään kautta. Ongelmana toimiminen selkeästi liikennesääntöjä rikkoen. Alaikäiset ajavat kulkuneuvoilla, joihin ei ole vielä ajo-oikeutta. Vanhempien vastuun korostaminen tärkeää, *mietintään esimerkiksi Wilma-viestin lähettäminen teemaan liittyen. **Huomio kokouksen jälkeen: Voisiko asiasta järjestää vanhempainillan/muun keskustelutilaisuuden johon osallistuisi eri tahoja?***
- Kevään myötä mopot palaamassa liikenteeseen.
- Saukkovaaralla tultu rinnettä alas mönkijöillä, mikä on aiheuttanut isoja uria vasta vedettyihin rinteisiin. Tässäkään kuskeilla ei välttämättä tarpeeksi ikää, ei tiedossa, onko tieliikennekelpoisia mönkijöitä.

Iäkkäät ja kyläyhdistys (Saarinen)

- Toimijalta saatu heijastimia, näitä jaettu eteenpäin ja toteutettu heijastinpuu.
- Pakkaset olleet hankalia monille iäkkäille.
- Kunnossapito toiminut talven aikana hyvin kyläyhdistyksen talon luona.

ELY-keskus (Gutzén & Kaartinen)

- Kunnossapidon puolella ajankohtaisena lumivallien madallukset. Ollut tavallinen talvi ja satanut paljon kuivaa lunta.
- Puolangantien valaistus: Pohjustuksena, hoitovastuu mietityttää koska ko. tiestä iso osa on ELY-keskuksen omistuksessa. Vain lyhyt pätkä kuuluu taajamaan ja kunnan vastuulle. Esimerkiksi valojen vaihtamisen kanssa on haastetta, sillä tiellä ei ole vielä siirrytty LED-valaisimiin. Valaistusasioista ELY-keskuksella vastaa Jouni Heikkilä. *Gutzén/Vaaramaa ottaa asian esille. Gutzénilla ei tarkkaa tietoa valojen vaihdon aikataulusta.*
- Jatkuu...

MUISTIO

3. Kunnan ja yhteistyökumppaneiden puheenvuorot

ELY-keskus (Gutzén & Kaartinen)

- Jatkuu...
- Gutzénin esittelyaineisto liitteenä, nostoina:
  - Saatu valtakunnallisesti 250 miljoonaa euroa lisärahoitusta päällysteiden korjausvelan poistoon.
  - Jakovararahoitusta infrahankkeisiin noin 2,9 miljoonaa euroa POP ELYn alueella.
  - Investointikohteita poikkeuksellisen vähän.
  - Liikenne 12 –päivittäminen työn alla.
  - Aineistosta löytyy toimijoiden päivitetty aluejako sekä ELY:n aluejako ja toimijatyön painopisteet vuodelle 2024. Toimijan ajankohtaissivusto on uudistunut ja löytyy mm. [tämän linkin](#) (sway.cloud.microsoft) kautta. Myös ELY:n liikenneturvallisuussivu on päivittynyt ja löytyy [tämän linkin](#) (ely-keskus.fi). Lisäksi linkitys urakoitsijan somekanaville.

Liikenneturva (Kalmakoski)

- Kalmakoski toimitti Leinoselle tunnetaito-pelin.
- Käytiin läpi kuntadiat keväälle (liitteenä). Nostoina:
  - Iäkkäiden autoilusta kannetaan huolta, autoilijoiden määrä ja tarve liikkua omalla autolla kasvaa jatkuvasti. Tavoitteena on tukea autoilun jatkamista niin kauan, kuin se on terveyden kannalta turvalista. Liikenneturva on tuottanut ikääntyneille uutta materiaalia teemalla ”Kun lopetat ajamisen”.
  - Tieliikennekuolemia ennätyskellisen vähän, ennakkotietona 173 uhria. Kainuun osalta sekä kuolleita että loukkaantuneita aiempaa vuotta enemmän.
  - Koulupuolelle materiaalissa mm. Filla&Rilla –aineisto, liikenneturvallisuusviikon aineistot sekä virtuaalioppitunnit (seuraava toukokuussa). *Kalmakoski toimittaa aineistot Leinoselle.*
  - Liikenneturvalla tarjolla varhaiskasvatuksen henkilöstölle suunnattu verkkokurssi, josta löytyy mm. toimintaideoita ja vuosikellopohja. *Kalmakoski toimittaa tähän liittyvät aineistot Kytömäelle.*
  - Liikenneturvan verkkokurssi liikenneturvallisuustyöryhmien jäsenille aukeaa tämän kuun aikana, vahva suositus kaikille ryhmäläisille kurssin suorittamiseen. *Järvinen/Kalmakoski toimittaa kurssilinkin sähköpostitse kurssin auettua.*

MUISTIO

4. Liikenneturvallisuuustyö vuonna 2024

Järvinen esittelee toimijan suunnitelman vuodelle 2024.

- Järvinen on koululle yhteydessä Marjamäen kiertueeseen liittyen aikataululuonnoksen valmistuttua, tulossa viikolle 19 tai 20.
- Penkkilenkin aineistot toimitetaan Kytömäelle.
- Otetaan suunnitteluun teemailta nuorisotalolle, hyvinkin ajankohtainen liikennekäyttäytymisen haasteiden takia.
- Järvinen toimittaa Kytömäelle nuorisovaltuuston haasteeseen suunnitellut kysymykset. Tavoitteena saada esitys seuraavaan kokoukseen.

5. Liikenneympäristön parantamistarpeet

- Karttapalvelun läpikäynti <https://popely.sitowise.com/>

Sovittiin, että käydään karttapalvelu tarkemmin läpi viisaan liikkumisen suunnitelman valmistuttua.

6. Muut asiat

Kalmakoski: Liikennevakuutusdirektiivin mukana tulossa lakimuutos, joka vaatii yhteiskäyttöisiin sähköpotkulautoihin liikennevakuutuksen. Voi olla lainvoimainen toimenpide jo kesällä.

Järvinen: Jos joku ei ole saanut kutsua toimijan teams-kanavalle/kirjautumisen kanssa on ongelmia, yhteys Järviseen.

Järvinen: Toimijaa voi seurata instagramissa @liikenneturvallisuuustoimija. Tilille päivitetään erilaisia viestintämateriaaleja, joita kunnat voivat suoraan jakaa omille sivuilleen. Viime aikaisina teemoina esimerkiksi moottorikelkkailun säännöt ja talvipyöräily.

Viestintään liittyen keskustelua. Sovittiin, että Järvinen tuottaa tämän muistion ohella tiivistelmän, joka toimitetaan tiedoksi kunnan viestijälle. Vinkataan viestijälle myös toimijan somekanavan sisällöt, ja toimitetaan mahdollisesti toimijan viestinnän vuosikello liikenneturvallisuusviestinnän tueksi.

7. Kokouksen päättäminen ja seuraavasta kokouksesta sopiminen

Pidetään seuraava kokous **15.8. klo 14-16** hybridinä. Päätetään kokous klo 16.

Muistettavaa:

Muistettava	Taho	Lisätiedot
Kunta selvittää katujen auraamiseen liittyvää asiaa Destian/alihankkijan kanssa.	Kunta	
Selvittelyyn postilaatikon mahdollinen siirtäminen pois sisäpihalta.	Leinonen/Mikkonen/posti	
Mietintään keinoja, joilla läpiajoliikennettä voitaisiin vähentää. Mietintään myös roska-auton reitin muuttaminen.	Kunta/toimija	
Muistutetaan lapsia siitä, mitkä työkalu ovat heidän käytettävissä.	Leinonen	
Koitetaan saada valistettua yläkouluikäisiä liikennekäyttäytymisestä (esim. Wilma-viesti).	Leinonen/Kytömäki	
Gutzén/Vaaramaa selvittää Puolangantien valaistusasiaa ja S-marketin risteyksen tilannetta.	Gutzén/Vaaramaa	
Toimija/Liikenneturva toimittaa It-ryhmän verkkokurssin linkin ryhmäläisille kurssin auettua.	Järvinen/Kalmakoski/Mäkelä	Suosituksena, että ryhmäläiset tutustuvat kurssin sisältöön.
Suunniteltujen tapahtumien/tempauksien edistäminen.	Järvinen/kunta	
Järvinen toimittaa kunnan viestintävastaavalle tiivistelmän muistiosta ja mahdollisesti viestinnän vuosikellon.	Järvinen	
Seuraava kokous 15.8. klo 14-16 . Kokous toteutetaan hybridinä.		

Liikenneturvallisuustoimija

Ajankohtaista toimijatyössä 2024 aikana

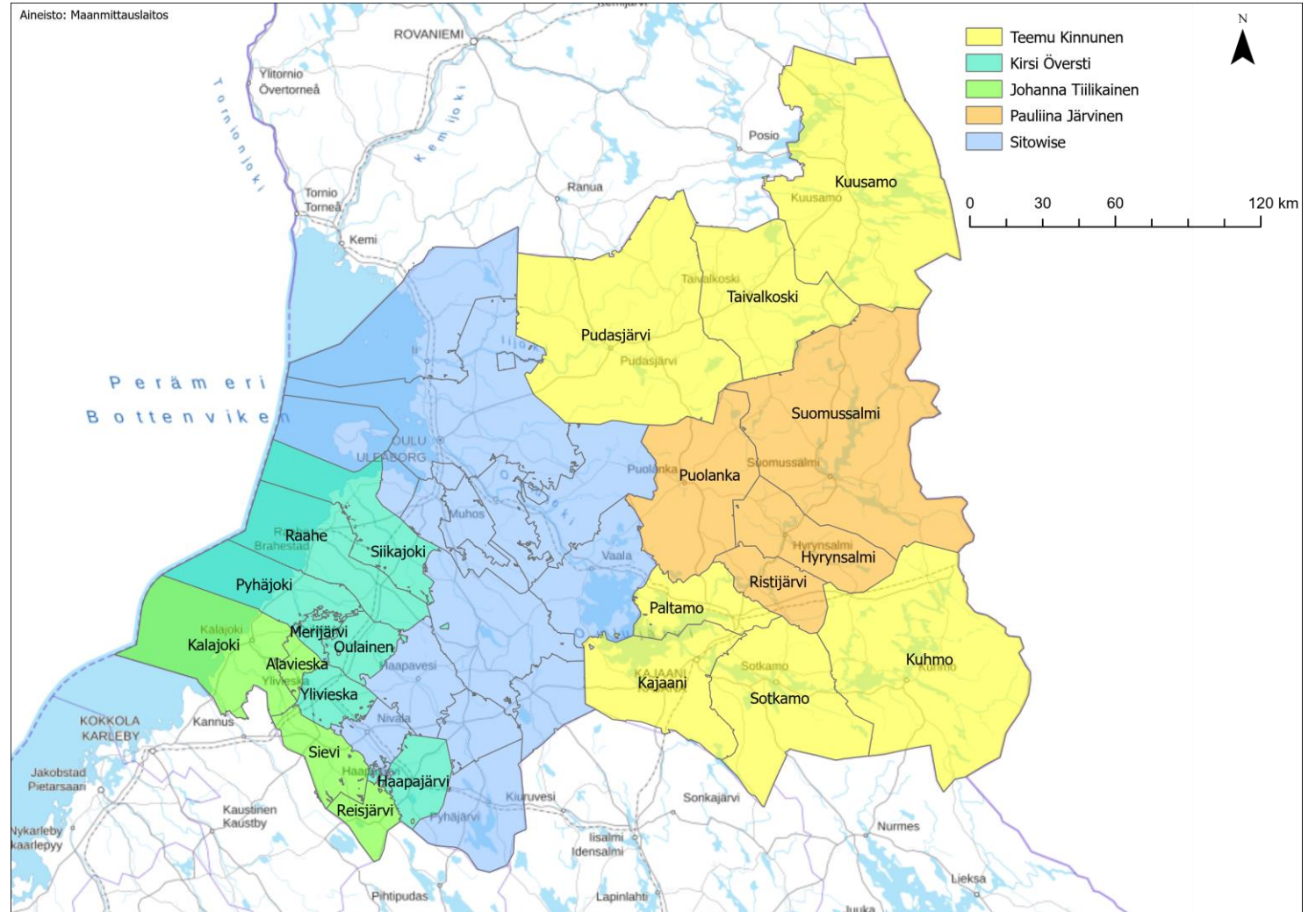

Liikenneturvallisuustyö vuonna 2024

Kohderyhmä	Toimenpide	Toteuttaja	Ajoitus
Varhaiskasvatus	Wilma –viestit, tulitko ajatelleeksi		
Varhaiskasvatus	Verkkokurssi alle kouluikäisten vanhemmille		
Koulut	Wilma –viestit, tulitko ajatelleeksi		
Koulut	Virtuaalioppitunti yläkoululaisille		
Koulut	Matti Marjamäen esitys		
Nuoriso	Liikenneturvallisuusaiheinen teemailta nuorisotiloilla		
Nuoriso	Nuorisovaltuuston It-haaste		
Työikäiset	Teams-info työsuojaus (kunta + yritykset)		
lääkärit	Ohjattu penkkilenkki		
Muut	Liikenneturvallisuustyöryhmän verkkokurssi		

Toimijat POP-ELY:n alueella

- Vuonna 2024 Ramboll toimii liikenneturvallisuustoimijana kaikissa Kainuun kunnissa sekä noin puolessa Pohjois-Pohjanmaan kunnista. Kaiken kaikkiaan Rambollin vastuulle kuuluu Suomessa noin 150 kuntaa ja liikenneturvallisuustoimijatöitä tehdään noin 10 hengen voimin. Rambollilla on pitkä kokemus liikenneturvallisuustoimijatöistä jo yli 20 vuoden ajalta.
- Vuonna 2024 uusina kuntina Rambollin vastuulle siirtyvät Kalajoki, Alavieska, Sievi, Reisjärvi ja Haapajärvi.
- Teemu Kinnusen ja Pauliina Järvisen vastuulla on Kainuu ja Koillismaa. Kirsi Överstin ja Johanna Tiilikaisen vastuulle kuuluvat Pohjois-Pohjanmaan läntiset ja eteläiset alueet.
- Toimijatyöhön sisältyy kuntien liikenneturvallisuuustyön koordinoitua sekä tiedottamista ja yhteydenpitoa eri toimijoiden kesken. Lisäksi toimijat organisoivat kuntien liikenneturvallisuuksryhmän kokouksia sekä järjestävät ja ideoivat erilaisia liikenneturvallisuuuteen liittyviä tapahtumia ja tietoiskuja.

Koulutukset ja tapahtumien vuosikello

TEAMS INFOT

Kevät

- 26.1. Rakennustyömaiden liikenneturvallisuus
15.3. Liikenneturvan verkkokurssi kuntien liikenneturvallisuuustyötä tekeville
23.4. Pyörämatkailu ja liikenneturvallisuus + Liikenneturvan englanninkielinen materiaali matkailuyrityksille
05/2024 Nuorten teema: Oulun liikenneturvallisuukskahvit -hanke + Limingan 0-visio -hanke

Syksy

- x/2024 Päihdeteemainen tietoisuus
9-10/2024 Mikroliikkuminen ja sähköpotkulaudat
10-11/2024 Nopeusrajoitusten määräytyminen
x/2024 Avoin teema (tarkentuu)

MUUT KOULUTUKSET

- 15.2. Liikenneturvan Taklaa työmatkatapaturmat - webinaari

Valtakunnallisten tapahtumien vuosikello 2024

Kainuun kuntien viisaan liikkumisen suunnitelma

- Kainuun kuntiin (Kuhmo, Suomussalmi, Hyrynsalmi, Ristijärvi, Puolanka ja Paltamo) laaditaan yhdessä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja alueen kuntien kanssa uusi viisaan liikkumisen suunnitelma. Suunnitelman keskeisenä tavoitteena on kartoittaa alueen riskialtimmat paikat ja määrittää toimenpiteet niiden korjaamiseksi. Tarkasteluissa ovat mukana niin taajama-alueet kuin maantieverkostokin.
- Hanke alkaa alkuvuodesta 2024 ja sen on tarkoitus valmistua lokakuun 2024 loppuun mennessä.
- Hankkeen yhteydessä toteutetaan kaikille avoin sähköinen karttakysely.

Materiaalihankinnat

Heijastimet n. 0,95 €/kpl

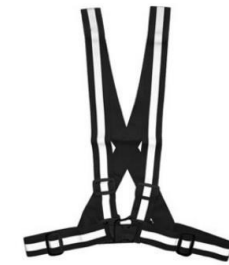
1.)

Heijastava kauppakassi n. 4,75 €/kpl (hinta riippuu hyvin paljon tilausmäärästä)

Pinnaheijastimet n. 3,85 €/pkt

Heijastinhenkselit n. 3,5 €/kpl

Jääskrapa

(Varastossa jonkin verran)

Heijastava pipo

(Varastossa jonkin verran)

Lahjakortti palkitsevaan valvontaan 10 €/kpl

Lasten heijastinliivit n. 3 €/kpl

Huom! Hinnat toukokuussa 2022 tehtyjen kilpailutusten hintoja. Kappalehinnat ovat todennäköisesti hieman nousseet.

Haaste nuorisovaltuustoille

Nuorisovaltuuston toivotaan osallistuvan seuraavaan kokoukseen ja miettimään vastauksia alle listattuihin kysymyksiin.

- Nuorten liikennekäyttämisen isoin haaste kunnassamme on?
- Voiko nuorisovaltuusto jollain tavoin/keinoin vaikuttaa oman kunnan nuorten liikennekäyttämiseen tai -turvallisuuteen (tai edellä tunnistettuun haasteeseen)?
- Missä kulkumuodoissa/millä kulkutavoilla liikenneturvallisuusriskit on nuorilla suurimmillaan ja mistä syystä?
- Millä tavoin/keinoin eri ikäiset nuoret itse voivat vaikuttaa omaan ja/tai ikätovereidensa liikenneturvallisuuteen?
- Onko jo valmiiksi mietitty jotain liikenteeseen liittyvää toimintaa, johon nuoret voisivat tarvita liikenneturvallisuusryhmän tukea?

Penkkilenkki

- Penkkilenkin ideana on kannustaa etenkin iäkkäämmät tai heikomman toimintakyvyn omaavat kuntalaiset ulkoilemaan ja liikkumaan.
- Penkkilenkki koostuu lyhyestä kävelyreitistä, jonka varrella on tasaisin väliajoin penkkejä. Matkan varrella olevia penkkejä voidaan käyttää sekä levähtämiseen, että jumppaan.
- Penkkilenkkiä varten on suunniteltu kuusi toimintakorttia, joissa on ohjeita liikkumis- ja toimintakykyä ylläpitäviin liikkeisiin sekä keskusteluun liikenneturvallisuuteen liittyen.
- Penkkilenkki voidaan järjestää esimerkiksi kunnan vapaa-aikatoimen ohjaajan johdolla, jolloin lenkille lähdetään yhdessä ja ohjaajalla on toimintakortit mukana.

Penkkilenkin toimintakortti

Tehokkain yksittäinen keino ehkäistä kaatumisia on liikunta. Se pitää yllä liikkumis- ja toimintakykyä.

PENKILTÄ YLÖSNOUSU

Kuva: Kaatumisenäly/UKK-instituutti

Istu penkillä jalkapohjat tukevasti maassa.

Nouse seisomaan ojentuen myös selkä suoraksi. Tarvittaessa voit ottaa tukea edestä esim. rollaattorista.

Laskeudu rauhallisesti ja hallitusti takaisin istumaan.

Toista 10 kertaa.

Penkkilenkin toimintakortti

Liikunnan tulee parantaa tai ylläpitää lihasvoimaa, tasapainoa ja liikkumiskykyä, jotta se on tehokasta.

TASAPAINO: YHDELLÄ JALALLA SEISOMINEN

Kuva: Kaatumisenäly/UKK-instituutti

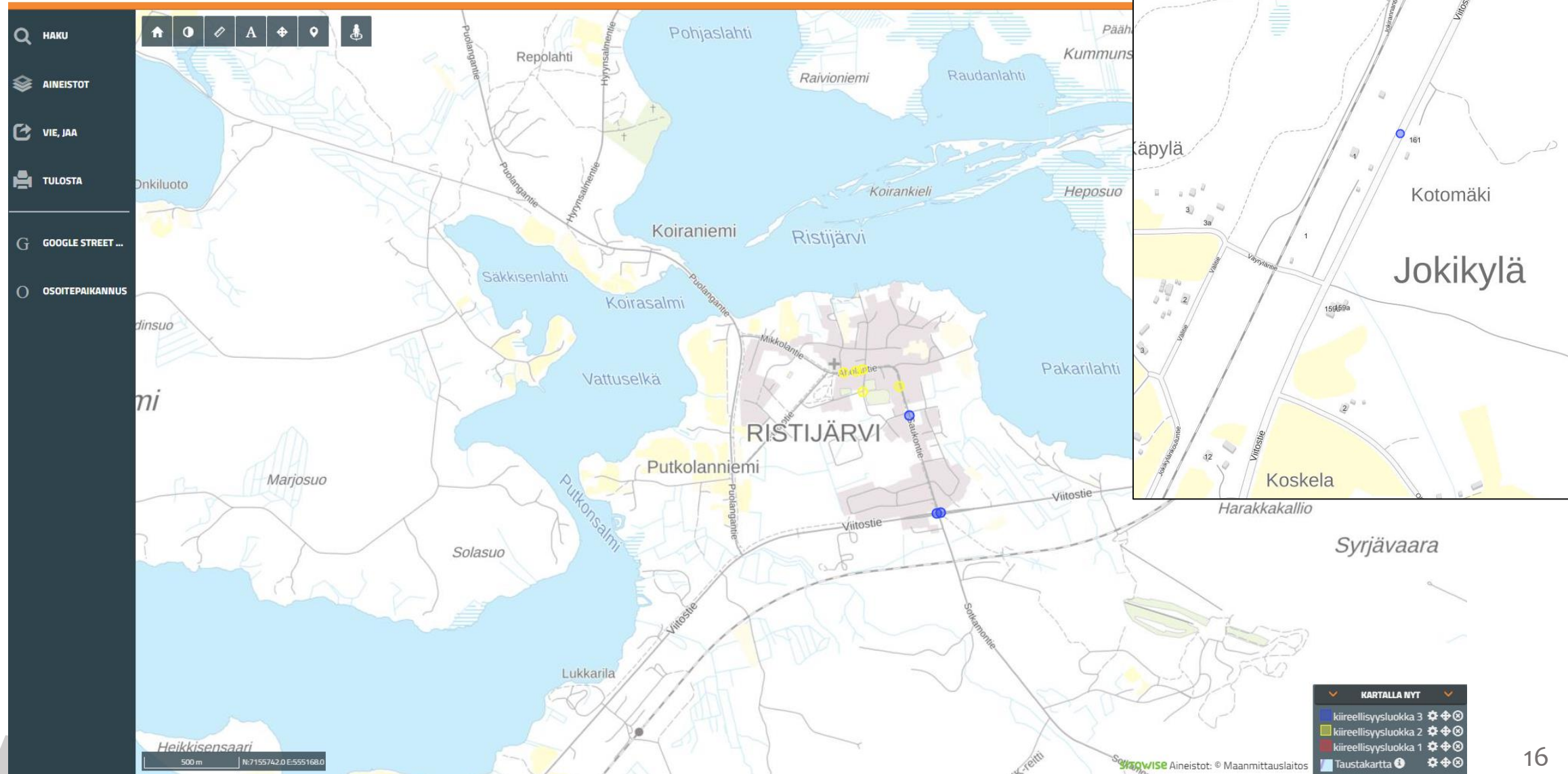
Seiso selkä suorana, jalat pienessä haara-asennossa ja kädet vartalon vierellä. Ota tarvittaessa tukea penkin selkänojasta.

Seiso hetki yhdellä jalalla ja vaihda sitten jalkaa.

Toista 10 kertaa molemmille puolille.

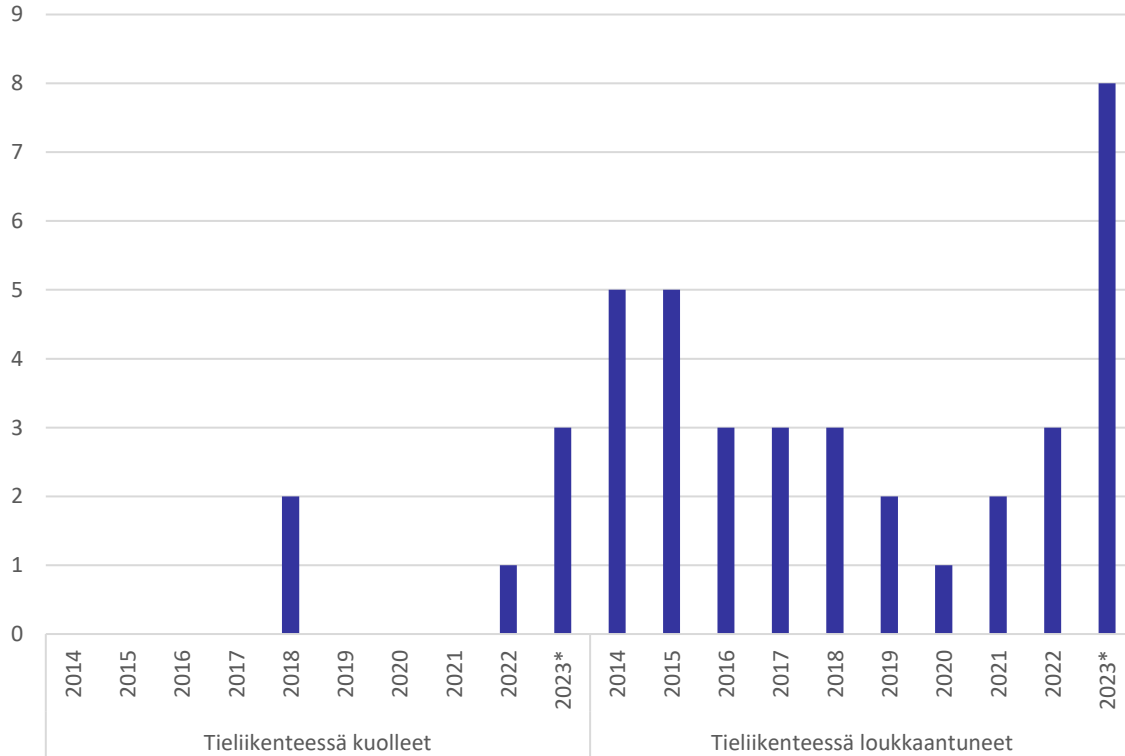
Liikenneympäristön parantamistarpeet

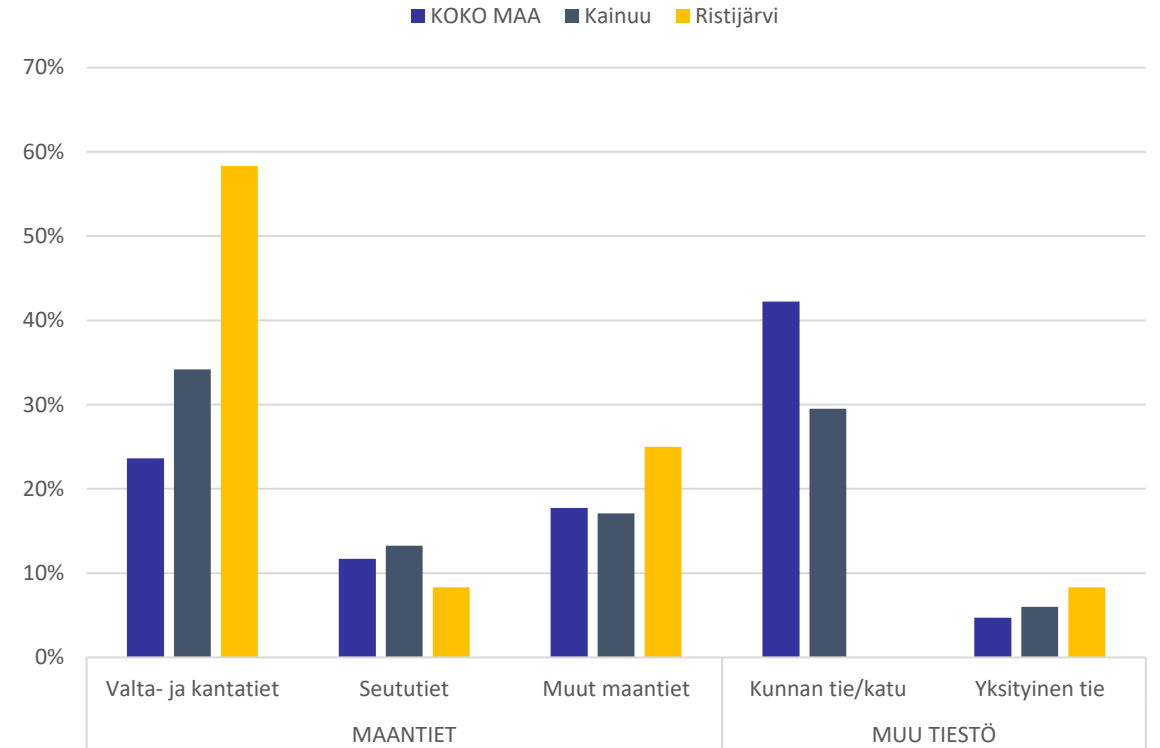

Onnettomuustilanne ennakkotiedoista

Tieliikenteessä kuolleet ja loukkaantuneet
Ristijärvi

Tieliikenteen henkilövahinko-onnettomuudet tielajin
mukaan vertailualueilla

Kaikki Rambollin ylläpitämät onnettomuuskartat on nyt päivitetty vuosien 2019-2023 datalla. Kartoilla esitetään poliisin ja pelastuslaitoksen tiedot tieliikenteen onnettomuuksista (siltä osin kuin koordinaatti on ollut tiedossa) sekä Riistakeskuksen tiedot hirvieläinten kanssa ajetuista kolareista. Merkille pantavaa on, että vuonna 2022 pelastuslaitoksen tieliikenneonnettomuustietoihin päätyi valtakunnallisesti jopa noin 7 000 tieliikenneonnettomuutta enemmän kuin poliisin tietoihin. Molempien tahojen tilasto muodostuu onnettomuuspaikalla käynnin perusteella.

- Poliisin tilastot: <https://mobilityanalytics.ramboll.com/onnettomuus/poliisi/>
- Pelastuslaitoksen tilastot: <https://mobilityanalytics.ramboll.com/onnettomuus/pelastuslaitos/>
- Riistakeskuksen tilastot (hirvieläinonnettomuudet): <https://mobilityanalytics.ramboll.com/onnettomuus/hirvielain/>

